

Ceglów dawniej i dziś

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.
Publikacja sfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007-2013 w ramach działania 421 „Wdrażanie projektów współpracy”.

Gminna Biblioteka Publiczna w Cegłowie

Cegłów

dawniej i dziś

CEGŁÓW 2014

Publikacja powstała z inicjatywy Gminnej Biblioteki Publicznej w Cegłowie

Zebranie i opracowanie starych fotografii – Danuta Grzegorzcyk

Projekt, skład i opracowanie graficzne:

Fotopia – Diana i Przemysław Piątkowscy,
tel.: 607 221 522, <http://www.fotopia.com.pl>, e-mail: info@fotopia.com.pl

Tłumaczenie: Konrad Klimkowski

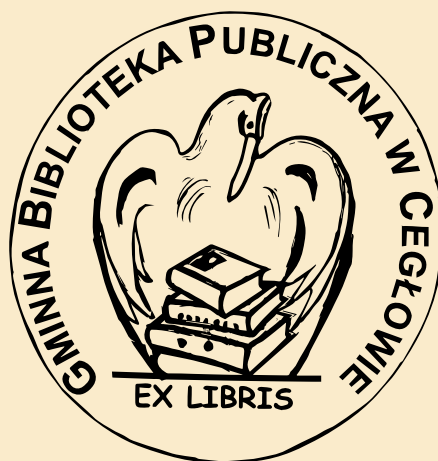
Mapa: AGAD (kopia Oppermana mapy Karola de Pertheésa z końca XVIII w.)

Korekta: Justyna Kowalczyk, Diana Gajc-Piątkowska

Wydawca: Gminna Biblioteka Publiczna w Cegłowie,
ul. J. Piłsudskiego 22, 05-319 Cegłów, tel.: 25 757 01 81,
<http://www.bibliotekaceglow.pl>, e-mail: gbp@bibliotekaceglow.pl

Druk i oprawa: Legra sp. z o.o.

Nakład: 1000 egz.

© Gminna Biblioteka Publiczna w Cegłowie i Fotopia

ISBN 978-83-931153-2-7

Wszelkie prawa zastrzeżone. Reprodukowanie, kodowanie w urządzeniach przetwarzania danych, odtwarzanie w jakiegokolwiek formie oraz wykorzystywanie w wystąpieniach publicznych – również częściowe – tylko za wyłącznym zezwoleniem właściciela praw autorskich.

Spis treści

Od wydawcy	00
Poznaj gminę Ceglów	00
Welcome to the Commune of Ceglów	00

1. Dawniej

Styl życia	000
Praca	000
Edukacja	000
Uroczystości	000
Dokumenty i pamiątki	000

2. Dawniej i dziś

Architektura.....	000
-------------------	-----

3. Dziś

Współczesność	000
---------------------	-----

Od wydawcy

Drogi Czytelniku, album, który właśnie trzymasz w dłoniach, to wyjątkowa, fotograficzna opowieść o gminie Cegłów – o życiu jej mieszkańców oraz walorach przyrodniczych jej terenów.

Znajdziesz tu nigdy wcześniej niepublikowane fotografie, które do tej pory spoczywały ukryte w szufladach komód i biurków naszych obecnych i byłych mieszkańców. Dzięki ich uprzejmości mogliśmy zgromadzić kolekcję unikatowych zdjęć, ujęć wyrwanych z minionej epoki, głównie lat międzywojennych XX w. Opowiadają one o życiu codziennym i świątecznych obyczajach naszych przodków, ich pracy, edukacji i działalności społeczno-kulturalnej. Utrwalone magią światła na kliszy, czasem zaskakująco dobrze zachowane, czasem noszące ślady historii, obrazy ulotnych chwil sprawiają, że to, co zwykliśmy zimno nazywać przeszłością, ożywa i zaprasza nas do tętniącego życiem, falującego emocjami, pełnego nadziei na lepsze jutro świata wspomnień naszych dziadów i pradiadów.

Druga część publikacji to opowieść o czasach współczesnych. Tworzą ją wspaniałe fotografie, uwieczniające cenne chwile z życia kulturalnego obecnych mieszkańców gminy, a także walory przyrodnicze oraz turystyczne Cegłowa i okolic. Zbiór tych zdjęć maluje wyjątkowy obraz gminy tętniącej życiem i odnoszącej się z wielkim szacunkiem do przyrody oraz pamiątek przeszłości.

Album wydany przez naszą bibliotekę to pozycja unikatowa wśród dotychczasowych publikacji. Przypomina o przodkach i jednocześnie ukazuje, jak w ciągu lat zmieniało się życie mieszkańców Cegłowa i okolic. Pozwól zatem, drogi Czytelniku, zaprosić się na sentymentalną wędrówkę szlakami nieustającej pamięci od przeszłości do współczesności Gminy Cegłów. Wierzimy, że odłożysz ten album oczarowany i powrócisz do niego jeszcze nie raz. Tego życzymy i sobie, i wszystkim osobom, dla których nasza publikacja ujrzała światło dzienne.

Danuta Grzegorzczuk,

dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej

Poznaj gminę Cegłów

Gmina Cegłów leży we wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie mińskim. Sąsiaduje z sześcioma gminami: od północy z Kałuszynem i Jakubowem, od zachodu z Mińskiem Mazowieckim i Siennicą, od południa z Latowiczem, a od wschodu z Mrozami. Oddalona o 13 km od Mińska Mazowieckiego, 44 km od Siedlec i 50 km od Warszawy stwarza mieszkańcom idealne warunki do odpoczynku od miejskiego zgiełku. Dojazdy do pracy ułatwiają dobre połączenia komunikacyjne. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Berlin – Warszawa – Moskwa, z dwoma przystankami – w Cegłowie i Mieni. Ponadto trzy kilometry od jej północnych granic znajduje się droga krajowa nr 2 Świecko – Warszawa – Terespol, będąca odcinkiem trasy międzynarodowej E30 Paryż – Warszawa – Moskwa.

Gmina Cegłów rozciąga się ona na obszarze blisko 96 km² i podzielona jest na 19 wsi: Cegłów, Huta Kuflewska, Kiczki Pierwsze, Kiczki Drugie, Mienia, Pełczanka, Piaseczno, Podciernie, Podskwarne, Posiadały,

Rososz, Rudnik, Skupie, Skwarne, Tyborów, Wiciejów, Wola Stanisławowska, Woźbin, Wólka Wiciejowska. Zamieszkuje je w sumie 6120 osób. Największą miejscowością jest Cegłów, w którym mieszka 36% ogółu gminnej ludności.

Cegłowianom patronuje św. Jan Chrzciciel. Herb gminy przedstawia głowę świętego umieszczoną na srebrnej misie, za którą znajduje się snop zboża – symbol urodzaju i dobrobytu. Godło to pierwotnie otrzymał sam Cegłów, który w 1621 r. uzyskał z rąk króla Zygmunta III Wazy potwierdzenie praw miejskich. To właśnie z herbu Wazów, za pozwoleniem monarchy, zapożyczono kłosy zboża. Po utracie przez Cegłów praw miejskich w 1869 r. symbolu tego oficjalnie nie używano. Powrócono do niego dopiero wraz z reorganizacją administracyjną kraju w 1991 r., ustanawiając go oficjalnym herbem gminy.

Położona na Wysoczyźnie Kałuszyńskiej, na wysokości 170 m n.p.m., gmina Cegłów poszczycić się może wieloma walorami przyrodniczymi. Jej w większości równinny teren rozcinają wąskie doliny rzek: Mieni,

Piasecznej i Sienniczki. Teren Cegłowa przypomina śródleśną polanę, ponieważ z trzech stron otoczony jest lasami rozciągającymi się na obszarze ok. 25 km² i zajmującymi blisko 35% powierzchni gminy. Czyste powietrze, przepojone żywiczną wonią okalających lasów, stwarza mikroklimat o leczniczych właściwościach. Mimo że przeważają bory sosnowe, nie brakuje też grądów z dębami i grabami oraz niewielkich torfowisk śródleśnych. Rosną tu 130- i 150-letnie dęby, jodły, sosny i buki. Miłośnicy fauny i flory odnajdą liczne uroczyska oraz siedliska chronionych ptaków, płazów i gadów oraz wiele gatunków chronionych roślin.

Gmina Cegłów należy do ogólnopolskiego systemu obszarów podlegających ochronie prawnej. Około 3/5 jej terenu leży w obszarze Mazowieckiego Krajobrazu Chronionego, którego jednym z elementów jest malownicza pradolina rzeki Mieni – dopływu Świdra. Za przynależnością do tego obszaru przemawiają szczególne walory mieńskich lasów, uważanych za jedne z najpiękniejszych leśnych kompleksów Mazowsza. Ich duża atrakcyjność przyrodnicza i turystyczna sprawiła, że we współpracy z sąsiednimi gminami utworzono tu wiele kilometrów ścieżek rowerowych, stwarzających możliwość aktywnego wypoczynku i obcowania z dziewiczą naturą.

Na ponad 70 ha terenu mieńskich lasów w 1952 r. utworzono rezerwat Jedlina. Ma on charakter florystyczno-leśny i chroni wyspowe stanowisko jodły. Pasma naturalnego występowania jodeł rozciąga się na południu Polski, od Sudetów i Karpat po Góry Świętokrzyskie i Roztocze. Jodły w Jedlinie tworzą najbardziej wysuniętą na północ wyspę tego gatunku. Towarzyszą im sosny, świerki i dęby. Na terenie rezerwatu przeważają stare 100- i 130-letnie drzewostany sosnowo-dębowe,

rośnie tu również starodrzew sięgający ponad 200 lat. W rezerwacie można podziwiać szereg chronionych gatunków fauny i flory, wśród których występują dwa bardzo rzadkie, nawet w skali kraju, zbiorowiska roślinne – bór trzcinnikowy i dębniak turzycowy.

Za obszar o wysokiej regionalnej randze przyrodniczej uznana jest również malownicza pradolina rzeki Mieni, dopływu Świdra, oraz projektowany rezerwat Dęby Piaseczyńskie. Teren przeznaczony do objęcia ochroną mieści ponad 170-letni dorodny drzewostan dębowy występujący w uroczysku Mienia. Drzewa osiągają tu średnią wysokość 27 m. Flora planowanego rezerwatu liczy kilkadziesiąt gatunków roślin, w tym wiele chronionych i rzadkich.

Wśród tak rozległych i wiekowych lasów nie trudno o prawdziwe skarby natury. Na terenie gminy zlokalizowano 12 pomników przyrody. Są to: 3 wiązy szypułkowe, 3 sosny zwyczajne, 2 lipy drobnolistne, 3 dęby szypułkowe i jesion wyniosły. Większość z nich znajduje się w Cegłowie.

Gmina Cegłów to nie tylko piękno natury oraz bogactwo wyjątkowych okazów fauny i flory. Podziwiać tu można również godne uwagi zabytki architektury i dziedzictwa materialnego. Do najcenniejszych z nich zalicza się budowle sakralne będące miejscem modlitw mieszkańców wyznania rzymskokatolickiego i starokatolickiego mariawitów.

W Cegłowie stoi XVI-wieczny murowany kościół rzymskokatolicki pobudowany w stylu gotyku mazowieckiego. Pierwszy – drewniany – pochodził z 1. połowy XV w. Elementem pozostałym po tej świątyni są gotyckie drewniane drzwi wmontowane w ścianę obecnego kościoła. W środku znajdują się cztery stylizowane na barok ołtarze z XIX w., barokowa ambona i chrzcielnica z XVIII w., granitowa kropielnica z XVII w. oraz wiele

drobniejszych elementów wystroju i wyposażenia datowanych na XVII-XIX w. Do najcenniejszych perełek sztuki chrześcijańskiej na Mazowszu należy późnogotycki ołtarz z 1510 r. – tryptyk dłuta Łazarusa, ucznia mistrza Wita Stwosza.

W południowo-wschodnim narożu przykościelnego cmentarza usytuowana jest XVIII-wieczna murowana z cegły dzwonnica. Z prawej strony od bramy wejściowej na cmentarz przykościelny wmurowano przepołowiony głaz, na którym stoi figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Pomnik ten stał się swoistym symbolem ceglowskiej pękniętej wspólnoty katolików i mariawitów.

Kościół parafii starokatolickiej mariawitów stoi w niedalekim sąsiedztwie kościoła rzymskokatolickiego. Świątynię wzniesiono w 1906 r., ale w 1970 r. trzeba było ją gruntownie wyremontować po pożarze, który strawił jej więźbę dachową, strop i konstrukcję wieży. Kościół pobudowano w stylu neogotyckim, na planie krzyża łacińskiego, z trzema nawami i prezbiterium zwróconym na południe. To nie jedyny kościół mariawicki na terenie gminy Cegłów. Drugi, wybudowany w 1911 r., zobaczyć można w Piasecznie.

Pasjonatów zabytków architektury sakralnej z pewnością zachwyci drewniany kościół rzymskokatolicki w Kiczkach, pochodzący z 1751 r. (trzeci w historii parafii). Na jego dziedziniec prowadzi murowana brama, która pełni funkcję dzwonnicy. Wybudowano ją w 1884 r., a w 2012 r. gruntownie odrestaurowano. Usytuowanie na niewielkim wzniesieniu nad stawem powstałym ze spiętrzenia wód na rzeczce Piaseczna sprawia, że jest to jeden z najpiękniejszych kościołów w powiecie mińskim.

Bardzo ciekawym miejscem pod względem architektonicznym i historycznym jest również sierociniec w Cegłowie

pochodzący z 1928 r. Obiekt wybudowany został ze składek społecznych z inicjatywy ówczesnego proboszcza – księdza kanonika Feliksa Katuszewskiego. W zamierzeniu miało to być dom dla sierot po żołnierzach poległych w I wojnie światowej i wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. (Katolickie Schronisko dla Chłopców Sierot w Cegłowie). W latach 1964-1978 znajdował się tu szpital dla dzieci upośledzonych i leżących, w którym opiekę sprawowały szarytki (Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo). Na frontowej ścianie budynku widnieje duża płaskorzeźba przedstawiająca pelikana raniącego się dziobem w pierś i karmiącego młode własną krwią. Motyw ten odsyła do odkupieńczej śmierci Chrystusa, a ponadto symbolizuje rodzicielskie oddanie i chrześcijańską gotowość do ofiary.

Szarytki swoją posługę pełniły także w pobliskiej Mieni, gdzie w 1796 r. założyły szpital. Po kilkudziesięciu latach, w 1879 r. dr Henryk Dobrzycki uruchomił tam pierwsze w świecie nizinne sanatorium dla suchotników (nazywane też zakładem leczniczym), które działało do 1882 r. Obecnie w miejscu tym funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej. Mieści się on w ciekawym, zabytkowym obiekcie – pałacu księżnej Anny Mazowieckiej – wzniesionym w 1809 r. według projektu Jakuba Kubickiego. Jest to klasycystyczny, dwukondygnacyjny, murowany budynek w kształcie litery L, w którym znajduje się również kaplica św. Józefa. Do najcenniejszych zabytków wyposażenia kaplicy należą m.in.: ołtarz i ambona z pocz. XIX w., obraz przedstawiający św. Wincentego à Paulo w otoczeniu chorych pędzla Jana Niezabitowskiego z 1803 r. oraz rzeźba Chrystusa Frasobliwego z 1. połowy XVI w.

Na terenie gminy znajdują się ponadto miejsca pamięci narodowej, przydrożne

kapliczki, drewniana zabudowa oraz takie obiekty gospodarcze, jak zabytkowy drewniany młyn wodny w Kiczkach czy murowany młyn motorowy w Cegłowie.

Malownicze krajobrazy, korzystny dla zdrowia mikroklimat oraz lokalne zabytki zachęcają do odwiedzin gminy Cegłów, a także osiedlania się na jej terenie. Sprzyjają temu również atrakcyjne warunki życia, jakie mieszkańcom zapewniają instytucje publiczne. Funkcjonują tu: urząd gminy, ośrodek zdrowia, urząd pocztowy, bank spółdzielczy, gminna spółdzielnia i dwa domy pomocy społecznej. Prężnie działa ponadto wiele organizacji społecznych (koło Związku Emerytów i Rencistów, koła gospodyń wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna), sportowych (kluby piłkarskie), fundacji i stowarzyszeń. Działalność oświatową prowadzą natomiast trzy szkoły podstawowe z oddziałami zerowymi i przedszkolnymi oraz jedno gimnazjum.

O rozwój kulturalny mieszkańców dba Gminna Biblioteka Publiczna mieszcząca się w stojącym w sercu Cegłowa urokliwym drewnianym budynku, stanowiącym przykład zabytku lokalnej architektury. Biblioteka służy społeczności lokalnej w zakresie udostępniania zbiorów oraz zaspokajania potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalnych. Oferuje bogaty księgozbiór i szeroki wachlarz działalności kulturalnej: organizuje występy artystyczne, liczne konkursy, spotkania z artystami i ludźmi pióra, wystawy, projekcje filmowe, zajęcia literackie dla dzieci i młodzieży, koncerty oraz wspiera kreatywność mieszkańców. Zajmuje się także działalnością wydawniczą, ze szczególną troską dbając o ocalenie od zapomnienia kultury regionu.

Gmina stwarza odpowiednie warunki do działalności sportowej oraz kulturalnej. Jednym z największych wydarzeń organizowanych na jej terenie jest Sójka Mazowiecka

– festyn folkloru, wszelkiej twórczości ludowej oraz kultury polskiej i zagranicznej. Nazwę tę impreza zawdzięcza regionalnemu wypiekowi, który został nagrodzony Oskarem kulinarnym. Festyn ma na celu przede wszystkim promocję lokalnej twórczości ludowej – wokalne, rękodzielniczej i kulinarnej. Na scenie prezentują się także gwiazdy polskiej muzyki rozrywkowej. To wszystko sprawia, że Sójka Mazowiecka co roku przyciąga rzesze widzów spragnionych posmakowania kulturalnego dobytku gminy Cegłów.

Korzystne położenie, rozwinięta infrastruktura, dogodne powiązania komunikacyjne, łatwy dostęp do edukacji i kultury oraz aktywność społeczna to czynniki mające ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego gminy Cegłów. Na jej terenie, korzystając ze sprzyjających warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, chętnie inwestują lokalni przedsiębiorcy. Walory regionu doceniają również turyści, ciesząc się widokiem nieskazitelnej przyrody oraz zdrowotnymi właściwościami panującego tu mikroklimatu. To wszystko sprawia, że gmina Cegłów nazywana jest zieloną perłą w koronie powiatu mińskiego.

Welcome to the Commune of Cegłów

The commune of Cegłów is located in the eastern part of the Mazovian voivodeship, in the Mińsk powiat. It neighbours six other communes: in the north – Kałuszyn and Jakubów, in the west – Mińsk Mazowiecki and Siennica, in the south – Latowicz and in the east – Mrozy. The commune is located 13 km from Mińsk Mazowiecki, 44 km from Siedlce and 50 km from Warsaw. This location creates wonderful conditions for rest and exhilaration out of city rush. Commuting is easy thanks to convenient transport connections. A major international railway track Berlin – Warsaw – Moscow crosses the area of the commune. Two stops are located in Cegłów and Mień. Moreover, three kilometres beyond the northern border of the commune there runs the domestic road no. 2 Świecko – Warsaw – Terespol, which is part of the international route E30 Paris – Warsaw – Moscow.

The commune of Cegłów covers 96 sq. km and comprises 19 villages: Cegłów, Huta Kuflewska, Kiczki Pierwsze, Kiczki Dru-gie, Mienia, Pełczanka, Piaseczno, Podciernie,

Podskwarne, Posiadały, Rososz, Rudnik, Skupie, Skwarne, Tyborów, Wiciejów, Wola Stanisławowska, Woźbin, Wólka Wiciejowska. The population of the commune equals 6,120 people. The largest place is Cegłów, inhabited by 36 percent of the total population.

St. John the Baptist is the patron saint of Cegłów. The commune's coat-of-arms depicts the head of its patron saint placed on a silver plate, and a sheaf standing behind. The latter symbolizes abundant crop and prosperity. This coat-of-arms was originally granted to the town of Cegłów, which was awarded its municipal rights in 1621 by King Sigismund III Vasa. The symbol of sheaf had been taken from the coat-of-arms of the House of Vasa under permission granted by the monarch. When Cegłów lost its municipal status in 1869, the use of the symbol discontinued. It was revived in 1991, during the administrative reform. From that time onwards, it has become the official coat-of-arms of the commune.

Located on the Kałuszyńska Upland, at the height of 170 m AMSL, the Commune of Cegłów can boast many environmental and

natural attractions. Its generally plain area is crossed by three narrow river valleys: of the Mienia, Piaseczna and of the Sienniczka rivers. The area of the Commune of Cegłów can be compared to a midforest glade, since it is surrounded by forests from three sides. The forests cover 25 sq. km, which makes for almost 35 percent of the total area of the commune. Clean air, filled with resinous fragrance of the surrounding forests, provides a microclimate that has a therapeutic effect. Even though pine trees predominate the forests, there are also numerous oaks and hornbeams. Small midforest peatlands are also to be found. They host old, 130 or even 150-year-old oaks, firs, pine trees and beeches. Lovers of animal and plant life can find here numerous beauty spots like habitats of protected birds, amphibians and reptiles as well as lots of protected plants species.

The commune of Cegłów is classified as part of the domestic network of environmental areas under legal protection. About 3/5 of the commune's area is located within the Mazovian Scenic Park, with the picturesque ice-marginal valley of the Mienia river – a tributary to the Świder river. One of the reasons for incorporating this area within the Park is its wonderful forests stretching along the Mienia river valley. They are regarded as the most beautiful forest complexes of the Mazovia region. Their natural beauty and attractiveness for tourists inspired the neighbour communes to create a shared, extensive network of bicycle routes, which enable active leisure and offer the joy of experiencing unspoiled nature.

In 1952, over 70 ha of the area of the Mienia river forest complex was incorporated into the Jedlina Reserve. The reserve is floral-sylvan and it is intended to protect the isolated occurrence of the fir. The natural zone for the fir stretches along southern

Poland, from the Sudety and the Carpathian mountains to the Świętokrzyskie mountains and the region of Roztocze. The fir trees in the Jedlina Reserve are the furthest northern colony of the species. They grow in a company of pine trees, spruces and oaks. The Jedlina Reserve is dominated by old, 100 and 130-year-old pine and oaks forests, with the oldest trees reaching over 200 years of age. The Reserve is home for a whole variety of protected animal and plant species, with two extremely rare – on the domestic scale – plant complexes: *Calamagrostio villosae*-Pinetum and *Quercus robur*-*Carex Elongata*.

The picturesque ice-marginal valley of the Mienia river, a tributary to the Świder river, is also considered an area of outstanding natural beauty on a regional scale. Similarly, this status is granted to the area that is planned to form a new reserve: the Dęby Piaseczyńskie Reserve. The area to be included in the new reserve hosts 170-year-old huge oaks, growing in the Mienia beauty spot. The trees growing here reach 27 meters in height. The flora of the planned reserve includes dozens of plants species, many of which are legally protected and rare.

Such rich and old forests complexes are abundant in authentic treasures of nature. 12 nature heritage spots are located in the area of the commune of Cegłów. These are as follows: 3 European white elms, 3 scots pines, 2 little leaf lindens, 3 English oaks and one European ash. Most of these trees grow in Cegłów.

The commune of Cegłów can boast not only its natural beauty with its rich flora and fauna. It is also a place where architectural and cultural heritage can be admired. The most valuable sites are sacral architectural objects belonging to the Roman Catholic and the Mariavite Old Catholic communities.

In Ceglów, there is a 16th-century Roman Catholic church, built in the Mazovian Gothic style. The original, wooden temple dated back to the first half of the 15th century. The Gothic-style wooden portal is what has remained of it until today. The old church door makes part of a wall of the newer church. Inside the temple, one can find four 19th-century Baroque-stylized altarpieces, a baroque pulpit, an 18th-century baptismal font, a 17th-century granite stoup and a lot of smaller decorative and utility items dating back to the 17th-19th centuries. One of the greatest treasures of the Christian art in Mazovia is the Late-Gothic altarpiece of 1510 – a triptych created by Lazarus, a disciple of Veit Stoss.

In the south-east corner of the churchyard stands an 18th-century brick bell tower. A split stone was built into the right side of the entry gate to the churchyard, on which a statuette of Madonna with Child was placed. This statuette symbolizes the split community of Ceglów, divided among the Roman Catholics and the Mariavite Old Catholics.

The Mariavite Old Catholic parish church is located in the vicinity of the Roman Catholic one. The Mariavite church was erected in 1906 but in 1970 it suffered from fire and had to be thoroughly reconstructed. The fire destroyed the roof truss, the ceiling and the structure of the church tower. The church was reconstructed in the Neo-Gothic style, based on a Latin cross plan, with three aisles and the presbytery pointing to the south. This is not the only Mariavite church in the commune of Ceglów. The second one was built in 1911 in Piaseczno.

Enthusiasts of sacral architecture will find an admirable wooden Roman Catholic church in Kiczki, erected in 1751. (the third church building in the history of the Kiczki parish). The churchyard is accessible through

a brick and stone gate, which is also a bell tower. It was built in 1884 and thoroughly reconstructed in 2012. Located on a small hill neighbouring a pond created by amassment of water on the Piaseczna river, this church is one of the most spectacular sacral building in the Mińsk powiat.

An edifice that originally functioned as an orphanage in Ceglów, built in 1928, is another architectural site worth seeing. The construction was financed from public collection, initiated by the parish priest – Father Canon Feliks Katuszewski. It was originally intended to be an orphanage for children whose fathers died in the World War I and in the Polish-Russian war of 1920. (Catholic Shelter for Male Orphans in Ceglów). In the years 1964-1978, the building functioned as a hospital for mentally disordered and immobile children, under the custody of Daughters of Charity of Saint Vincent de Paul. On the facade of the building, there is a huge relief presenting a pelican striking her breast with the beak to feed her young with her blood. This motif is a reference to the redeeming death of Christ but it also symbolizes parental commitment and Christian readiness for sacrifice.

The Daughters of Charity also served the community of Mień, where they launched a hospital in 1796. After eighty years, doctor Henryk Dobrzycki launched the first lowland sanatorium for consumptives (also called a convalescent house) in the same building. It was active in the years 1796-1882. Currently, a Social Help Centre is run here. The building that it occupies is an architectural site itself – a palace of Duchess Anna Mazowiecka – erected in 1809, designed by Jakub Kubicki. It is a Neo-Classical, two-storey, brick and stone edifice, built on a plan of the letter L. It also has its own chapel, whose patron saint is St. Joseph. The most valuable decoration and

utility elements of the chapel include the altarpiece and the pulpit from the early 19th century and a painted portrait of St. Vincent de Paul surrounded by the sick. The portrait was painted by Jan Niezabitowski in 1803. Finally, there is also a sculpture of Pensive Christ from the first half of the 16th century.

In the commune of Ceglów, one can also find sites of national remembrance, roadside chapels and shrines, wooden houses and other utility buildings, like a historic wooden water mill in Kiczki or a brick and stone motor mill in Ceglów.

Picturesque landscapes, a microclimate that is good for health and the local architectural sites attract visitors to the commune of Ceglów as well as those who consider living here. The commune of Ceglów is an attractive place to live, and the living conditions are constantly enhanced by the local public institutions. The commune has its office, healthcare centre, post office, a cooperative bank and a production cooperative as well as two Social Help Centres. The commune hosts a variety of social (a section of the Association of Pensioners, a Farmers' Wives' Association, a Voluntary Fire Brigade) and sports (football clubs) organizations as well as numerous foundations and societies. Education services are delivered by three elementary schools with six-year-olds and kindergarten groups. Also one mid-level secondary school is available in the area.

The commune's cultural offer includes the comprehensive services of the Public Library, located in a beautiful wooden building in the heart of Ceglów. It is a perfect example of the traditional wooden architecture of the region. The library offers its book collection to the citizens, but it also functions as a cultural and information centre for the community. The cultural events it holds include: artistic

performances, contests, meetings with artists and writers, exhibitions, film projections, literary workshops for children and youth, concerts and other initiatives that inspire the citizens' creative spirit. It also functions as a publishing house, committed to protecting the historical and cultural heritage of the region.

The authorities of the commune of Ceglów do their best to encourage sports and cultural activities in the area. One of the largest events held in the commune is a folklore festival called Sójka Mazowiecka. It promotes all kind of folk art and invites representatives of various communities and cultures from all over Poland and abroad. The name of the festival makes reference to the local bakery product (Sójka) that has been awarded a Culinary Oscar. The festival is first and foremost intended to promote local folk vocal art, all sorts of arts and crafts and the local folk cuisine. The festival arena often hosts Polish pop stars as well. All these elements make Sójka Mazowiecka a popular event that attracts hosts of participants every year, eager to listen to, see and taste the local cultural heritage of the commune of Ceglów.

Favourable localization, well-developed infrastructure, convenient transport connections, easy access to education and a cultural offer as well the social activity of the community members constitute factors that hugely influence the intense economic growth of the commune. Attracted by an environment that favours entrepreneurship; local business people place their investments in the commune area. The advantages of the region are also acknowledged by tourists, who enjoy contact with unspoiled nature and benefit from the positive microclimate. All these attributes cause it that the commune of Ceglów is called a green pearl in the crown of the Mińsk powiat.

I. Dawniej

Styl życia

I. Dawniej

Praca

I. Dawniej

Edukacja

I. Dawniej

Uroczystości

I. Dawniej

Dokumenty i pamiątki

Świątka
 Przypomnijcie sobie
 Wnieśliśmy cię do
 wielkiego cię do
 ady skamienia niepodległości
 gości Państwa Polaka
 Przypomnijcie sobie i
 postępowanie Naczel-
 nym Wojska generała
 Władysława Sikors-
 kiego i my
 przetrzymujemy
 Przypomnijcie sobie

Sturkowiek dochować
 Tak mi Panie Boże
 do pomocy. Amen.

Wielki Ojciec
 Mały ostatni próba, a żeby wyjechać
 nasze dzieci z dachu domu, i
 miedzi je opasłość Boża z obrotu.
 To praca Boża spełniać woli Bożej
 i dać się na nas i wszystkich miedzi
 z porażeniem. Wierzymy.

Wielki Ojciec
 Jedną Białą
 w Cegłowie. (2)

4-a Rozkaz 28.I.42-a 7
 Wyznaczenie na komendanta placówki Nr.....
 obywatela " Jurek "
 Za sztab 4-a
 / Wit / *lit*

Wyciąg
 Z Rozkazu K.Os.IV z dn. 25.VIII.42.-I
 Zatwierdzam na stanowisku Komendantów Placówek P.Z.P. i ich zastępców
 z dniem objęcia funkcji.
 7/ Placówka Nr. 7 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 Komendant Ob. Jurek
 Z-ca Ob. Okrzeja
 Komendant Środków IV
 /Rosen/
Roman

w Tomaszowie Lubelskim
 Nr. 150
 Tomaszów Lubelski 13/1 1954 r.
 ŚWIADECTWO ZWOLNIENIA WIEZENIA
 Komorowski Henryk Jan
 Nazwisko Imię Imię ojca
 ur. w 8 lutego 1925 r. Tyborów pow. miast. mazowiecki
 zwolniony został dziś na mocy zarządzenia władz.
 Obowiązany jest zameldować się w biurze Milicji Obywatelskiej
 w nie później jak do dnia 31 stycznia 1954 r.
 NACZELNIK WIEZENIA
 W TOMASZOWIE LUBELSKIM

POTWIERDZENIE REJESTRACJI W PTTK

Zarząd Oddziału PTTK w Nawrocie
 potwierdza zgłoszenie udziału w Autostopie 1961 r.
 Zarejestrowano dn. 15.06 1961 r.

poz. rejestru 17

M. M. Kasko
 (podpis i pieczęć)

Data 15.06 1961 r.

Urząd Pocztowy potwierdza nadanie „Karty Zgłoszenia” w Autostopie 1961 r. — przesyłką poleconą
 Nr _____

Data wst.

Tu ew. wkleść dowód
 nadania Karty

2

POZOSTAJE W KSIĄŻECZCE

Książeczka Autostop Nr 002467

Nr i seria dowodu osobistego, legitymacji _____
110/57772

Książeczka PKO Nr i seria 0912712

Imię i nazwisko HENRYK KASKA
(podać w kolejności imię, nazwisko — drukowanymi literami)

Adres Cegłów
pos. Minik-Maz wsi W-wa
H. Kaska
(podpis)

Data 15.06 1961 r.

RZECZPOSPOLITA-POLSKA

Resort Rolnictwa i Reform Rolnych

W wykonaniu dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego o wprowadzeniu Reformy Rolnej z dnia 6 września 1944 roku,

potwierdza się, że ob. Maciejewski Aleksander

ze wsi Wózbien, gminy Legtów

powiatu Mińskiego, województwa Warszawskiego

otrzymał nadział ziemi trzyha 36 ha z majątku posiadłościowego na 600. Benika Arny
[dowiad] Thurlo. Szlach. August

gminy Legtów, powiatu Mińskiego

województwa Warszawskiego położonej w Wózbieniu

od południa Adomisz Stanisław, od północy szos Gadajko Andry
[określić bliżej miejsce: ciska, las]

za Nr 9 i inwentarza _____
[wg planu lub szkicu]

[krowa, koń, owca, pług, brona i t.p.]

Dokument niniejszy służy za podstawę dla sporządzenia aktu rejentałnego o nabyciu na własność gospodarstwa.

Miejsce na pieczęć
Pełnomocnika PKWN dla spraw
Ref. Rolnej na powiat

KIEROWNIK POWIATOWEGO
URZĘDU ZIEMSKIEGO

w _____

PEŁNOMOCNIK PEWN. DLA SPRAW
REFORMY ROLNEJ

za powiat _____

KRÓLESTWO POLSKIE
OKRĘG SZKOLNY *Miński-Mazowiecki*
PUBLICZNA
SZKOŁA ELEMENTARNA
os. Cegłowie

ŚWIADECTWO SZKOLNE
(NUMER KSIĘGI GŁÓWNEJ *38*)
ROK SZKOLNY 19 *18*

Franciszka
URODZONA DZIA *Janarec* 19 *18* W *os. Cegłowie*
W POWIECIE *Miński-Mazowiecki* WYZNANIA *Starożytności*
WSTĄPIŁA DO SZKOŁY W _____ DNIA _____ 19 _____
I UKOŃCZYŁA JĄ DNIA *16 czerwca* 19 *18* roku
W OSTATNIM ROKU SZKOLNYM SPRAWOWAŁA SIĘ *wzorowo*
I PRZY *dobrej* PILNOŚCI W NAUKACH WYKAZAŁA W ZAKRESIE
orderech ODDZIAŁÓW NASTĘPUJĄCE POSTĘPY:

W NAUCE RELIGII:	<i>(4)</i>	<i>dobre</i>
W JĘZYKU POLSKIM:	<i>(4)</i>	<i>dobre</i>
ARYTMETYCE Z GEOMETRIĄ:	<i>(2)</i>	<i>miernie</i>
PRZYRODOZNAWSTWIE:	<i>(5)</i>	<i>celując</i>
HISTORJI:	<i>(4)</i>	<i>dobre</i>
GEOGRAFJI:	<i>(3)</i>	<i>dostatecznie</i>
RYUNKACH:	<i>(5)</i>	<i>celując</i>
ROBOTACH RĘCZNYCH:	<i>—</i>	
GIMNASTYCE:	<i>(3)</i>	<i>dostatecznie</i>

os. Cegłowie DNIA *1 października* 19 *18*
Or. Niciepski
KIEROWNIK SZKOŁY
NAUCZYCIEL... ODDZIAŁU

GENERALGOUVERNEMENT

klassige öffentliche polnische Volksschule Nr. —
 klasowa polska publiczna szkoła powszechna

in Cegłowie Kreis Minisk
 w powiat
 Nr. 11 Schuljahr 1942/43
 Rok szkolny

SCHUL-ENTLASSUNGSZEUGNIS
ŚWIADECTWO
UKOŃCZENIA SZKOŁY POWSZECHNEJ

Wiesława Maderka
 geboren den 31 sierpnia 1929 in Rososz
 urodzon(a) dnia w
 Kreis Minisk Konfession rzymskokatolick
 powiat wyznania
 besuchte die III klassige Volksschule vom 1 września 1936
 uczęszczała do klasowej szkoły powszechnej od
 bis 3 lipca 1943 und ist mit nachstehendem Zeugnis aus der III Klasse entlassen worden:
 do i po ukończeniu III klasy opuściła szkołę z następującym świadectwem:

Beitragen <u>sehr gut</u>	sprawowanie <u>bardzo dobry</u>
Religion <u>sehr gut</u>	religia <u>bardzo dobry</u>
Polnische Sprache <u>genügend</u>	język polski <u>dostateczny</u>
Sprache	język
Naturkunde <u>genügend</u>	nauka o przyrodzie <u>dostateczny</u>
Rechnen u. Raumlehre <u>genügend</u>	arytmetyka z geometrią <u>dostateczny</u>
Zeichnen <u>gut</u>	rysunki <u>dobry</u>
Werkunterricht <u>gut</u>	zajęcia praktyczne <u>dobry</u>
Gesang <u>gut</u>	śpiew <u>dobry</u>
Leibesübungen <u>gut</u>	ćwiczenia cieleśne <u>dobry</u>
Weibliche Handarbeiten	roboty kobiece

Versäumte Stunden 108 davon unentschuldig
 Opuuszczonych godzin niensprawiedliwionych

Bemerkungen
 Uwagi

Cegłowie den 1 września 1943
 Klasenlehrer — opiekun klasy
 Schulleiter — kierownik szkoły

Urteile: sehr gut, gut, genügend, nicht genügend.
 Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

Staatsdruckerei of Warschau — Nr. 33341. Sigs. 1. 2.

13

Губерн *Варшавская* № *18*
 Уезд *Мазовецкая*
 Гмина *Цеглов*
 Место Рождения *Цеглов*
 Приходъ *Цеглов*

Для рекрутскаго набора
или книги народонаселения.

СВИДѢТЕЛЬСТВО О РОЖДЕНІИ.

Сие дано въ томъ, что *Зедрикъ Зедрикъ*
 сынъ дочь *Марины* и жены его *Марины*
 троюродной *Варшавы* родившійся въ *Цеглов*
Марины мѣсяцъ *18* дня, тысяча восемьсотъ *двести*
сорок года.
 въ *Цеглов* мѣсяцъ *18* дня 1898 года.

Чиновникъ Гражданскаго Состоянія *М. М. М. М.*
 Собственноручность подписи Чиновника Гражданскаго Состоянія свидѣтельствуется.
 БУРТОМИСТРЪ Г. ВОЙТЪ ГМИНЫ

Данъ бумажъ Ч. Гражданскаго въ Варшавѣ, Мартовская 1898.

RZECZPOSPOLITA POLSKA.
 Województwo *Województwo*
 Powiat *Województwo*
 Gmina *Cegłów*
 Rządca Parafia *Cegłowska*
 Miejscowość *Cegłów*
 Wiek *18*
 Pochód *Cegłów*

№ *0* akty
 Rok *1898*

Świadectwo o zawarciu małżeństwa
 Wydane na zasadzie ksiąg Stanu Cywilnego.

Zaświadczam, iż *Franciszek Wiciński* młodszy lat *23*
 z ojca *Franciszek* z matki *Katarzyna* z domu *Wiciński*
 z ojca *Katarzyna* z *Wawrzyni* z domu *Wiciński* lat *33*
 z ojca *Josefa* z matki *Mariany* z domu *Wiciński*
 zawarli związek małżeński (chrześcijański) w dniu *16* miesiąca *marca* roku *1898* w *Cegłowie*.

Z trybunału zgodne
Franciszek Cegłowski dnia *16* marca *1898* r.
 Promowany Sąd Stanu Cywilnego *W. K. K. K.*

Губернія *Вятская*
Уездъ *Мале Муньков*
Городъ *Чимово*
Деревня или Городъ *Корки*
Рим.-Кат. Приходы

Въ употребленіе рекрутскаго набора
или гниль народонаселенія.

№ акта

СВИДѢТЕЛЬСТВО О СМЕРТИ

ВЫДАННОЕ НА ОСНОВАНІИ МЕТРИЧЕСКИХЪ КНИГЪ

Объявляю, что *Зафиръ Саурка*
наше отъ роду зять *у* *мѣсяцъ* *дней*
умеръ *днемъ 14 января 1904 года*
Мѣсяцъ *Мартъ*
тысяча девятьсотъ *мартъ* 1904 г.

отъ отца *Исидора*
отъ матери *Татьяны* Урожденной *Взана*

Достоинство это сямъ свидѣтельству.

Въ *Корки* Мѣсяцъ *Мартъ* 1904 года.
Учлененія Гражданскаго Состоянія

Войтъ гмины
Собѣтникомъ: *Исидоръ* Божья
самъ свидѣтельству.

Въ *Корки* 1904 года.

Бургомистръ: *Исидоръ*

- 2 -

Владѣлецъ подъя владѣльца довода
Stanisław Karczek

KRYŚCISZ:

Wzrost *160 cm*
Ciężar *60 kg*
Ciepota *36.5*
Kolor *niebieski*
Włosy *ciemne*
Tętno *70*
Ciężar ciała *1*

Podpisano: *Stanisław Karczek*

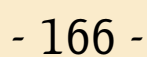
- 3 -

Wzrost *160 cm*
Ciężar *60 kg*
Ciepota *36.5*
Kolor *niebieski*
Włosy *ciemne*
Tętno *70*
Ciężar ciała *1*

Podpisano: *Stanisław Karczek*

Wzrost *160 cm*
Ciężar *60 kg*
Ciepota *36.5*
Kolor *niebieski*
Włosy *ciemne*
Tętno *70*
Ciężar ciała *1*

Podpisano: *Stanisław Karczek*

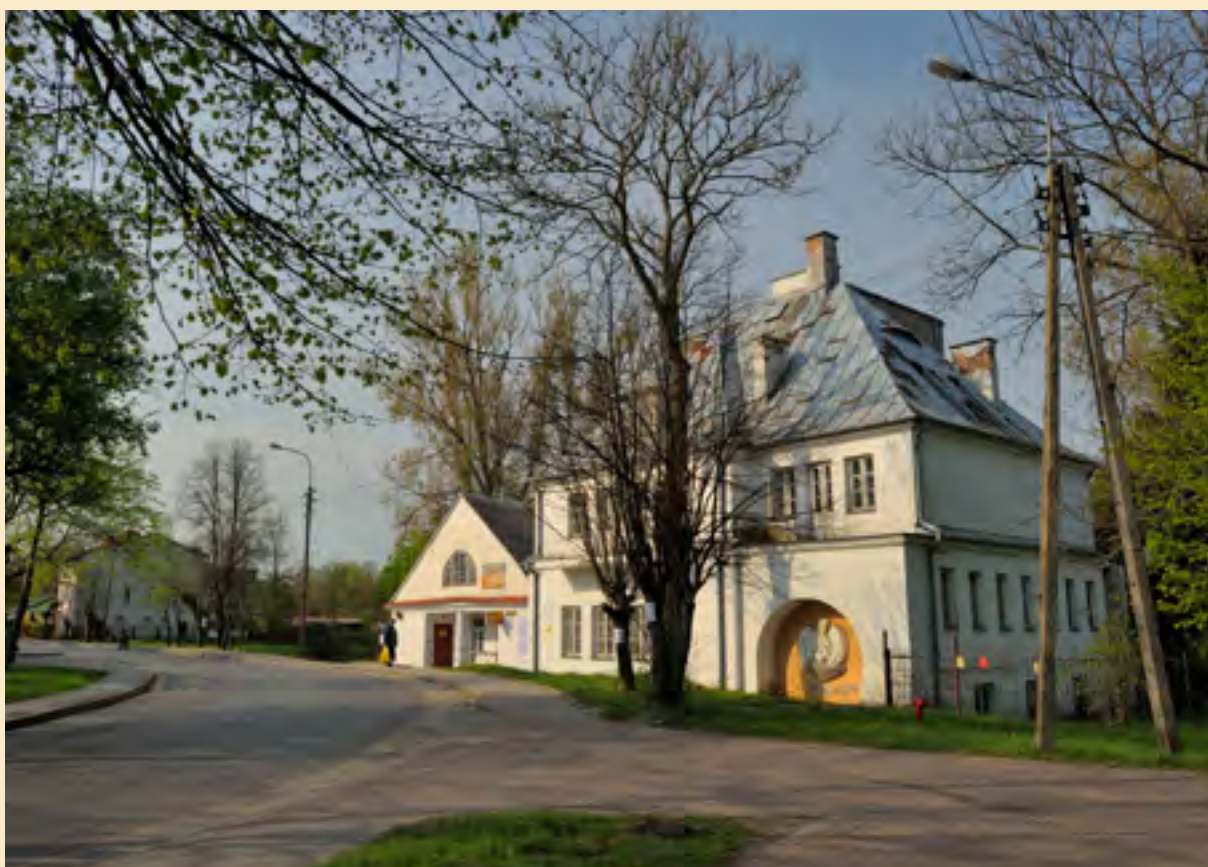

2. Dawniej i dziś

Architektura

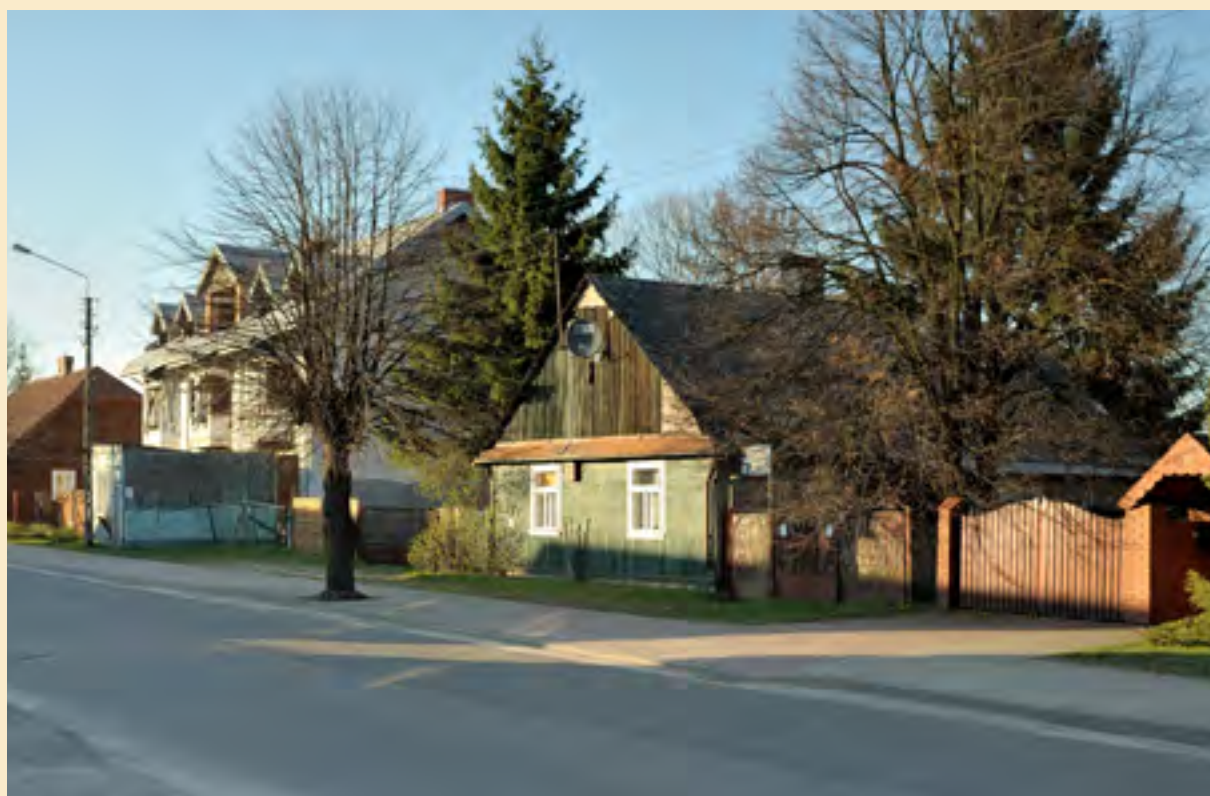

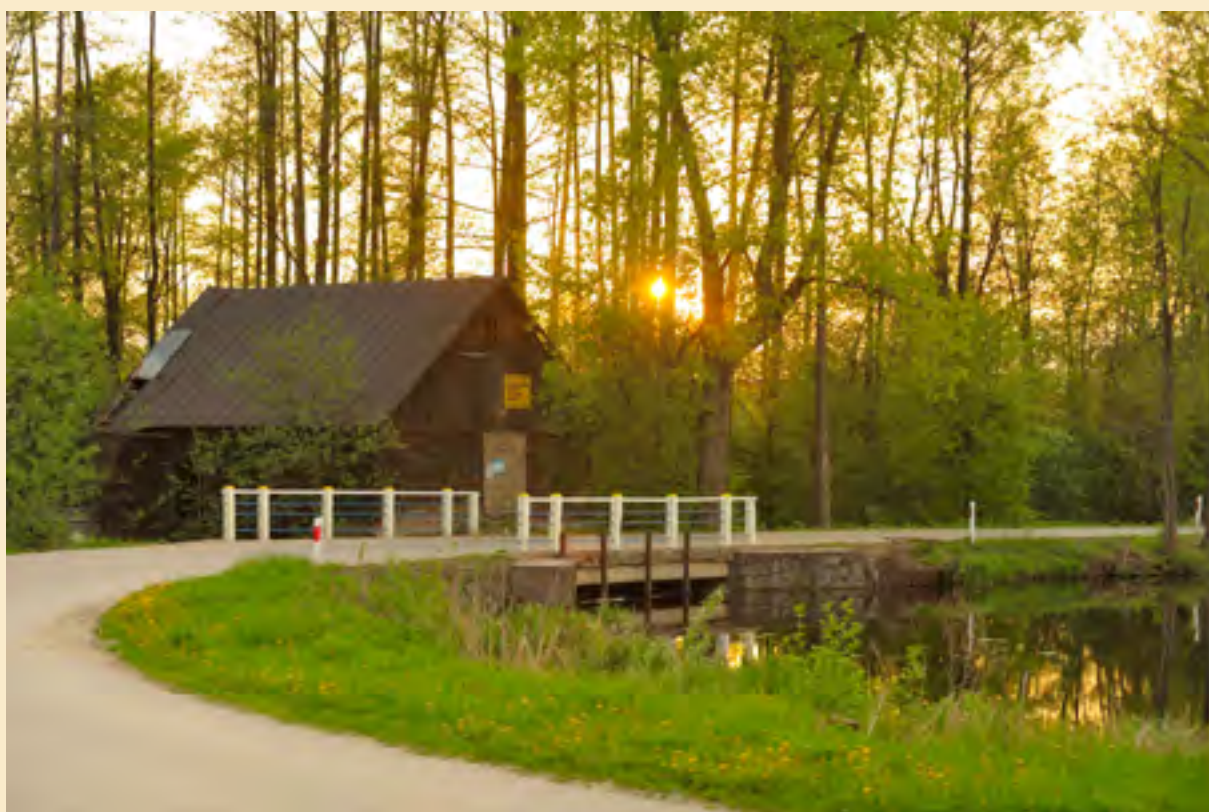

3. Dziś

Współczesność

